

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Casus Secundus. De interdicto, quod est Censura Ecclesiastica, an
impediat Matrimonium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

CASUS SECUNDUS.

De interdicto, quod est censura Ecclesiastica, an impediat Matrimonium?

Parata jam erant omnia, ut nuptias publicè celebraret Getulius cum Alcina, diesque designata, qua istud fieret; hanc dum expectant Sponsi, interea oppidum, cujus ipsi cives erant, unà cum incolis generali interdicto affectum est.

Q. An stante hoc interdicto Matrimonium nihilominus contrahere potuerint?

SYNOPSIS.

1. Quid propriè sit, & quocuplex, interdictum, in quantum est censura Ecclesiastica, & quos effectus habeat?
2. Tempore interdicti validè, ac licitè contrahuntur Sponsalia de futuro, suntque denunciationes.
3. Imò etiam Matrimonium in interdicto contractum validum est.
4. Juxta multos tamen contrahitur illicitè.

5. Sed

5. Sed verius est oppositum.
6. Benedictiones nuptiales conferri non possunt in interdicto.
7. Admittuntur tamen aliqua limitationes ex Jure moderno in interdicto locali generali.
8. Etiam quoad censuratos interdicto personali magna est diversitas.

I. **I**nterdictum, in quantum est censura Ecclesiastica, inter impedimenta Matrimonij, de quibus hic agimus, uti in casu superiore dictum est, proprie non pertinet, cum ijs tamen affinitatem aliquam habet ob effectus, quos inducit, si quidem per hanc censuram omnium Divinorum Officiorum, quorundam Sacramentorum, & sepulturæ Ecclesiasticæ participatio prohibetur. *c. Non est vobis. De Sponsal. & c. Quod in te. De Penit. & remiss.* unde merito dubitatur, an inter hæc Sacramenta, quorum participatio per interdictum tollitur, Matrimonium quoque comprehendatur, ita ut tempore interdicti contrahi non possit?

Ut clariùs pateat hæc controversia, notanda est divisio interdicti in locale, & personale. Illud directè & immediatè locum afficit, ne in eo Divina celebrentur, vel audiantur, mediatè autem personas quascunque, scilicet tam indigenas, quàm alie-

nigenas, hæc enim omnes in tali loco assistere Divinis, ac participare in sacris illis functionibus prohibentur. Hoc, sive personale, directè, & immediatè afficit personas, quæ à Divinis absolute, & in quocunque loco celebrandis, vel participandis prohibentur. Nonnunquam conjunguntur hæc duo interdicta, ut & locus, v. g. oppidum, aut civitas, & ipsa etiam communitas, sive incolæ talis oppidi interdican- tur, qui consequenter non solum in hoc loco, sed etiam in quovis alio interdicti manent, & à Divinorum participatione arcentur: dici solet interdictum hoc *mixtum*, quale proponitur in præsentè casu.

Rursus utrumque interdictum tam locale, quàm personale dividitur in *generale*, & *particulare*. Generale locale est, quod plura loca particularia sub se continet. Speciale, quod specialem locum spectat: in exemplo. Interdictum locale generale est, quod fertur in regnum, provinciam, Dioccesin, civitatem, oppidum &c, imò quod fertur in

Q. 9.

Paro-

Parochiam, quando ea plures sub se Ecclesias continet, ut advertit Palao *disp. 5. de censur. pu. 1. n. 4.* Particulare locale est, quod in locum determinatum fertur, unum, vel plures, ut si una, vel plures Ecclesie alicujus civitatis supponantur interdicto, tunc enim peragi Divina possunt in alijs Ecclesijs, & Oratorijs privatis. Similiter interdictum personale generale est, quod fertur in communitatem, prout constituit unum corpus politicum, v. g. dum interdicitur populus unius provincie, civitatis, oppidi &c. Particulare est, quando fertur in personam particularem, unam, vel plures, in quantum considerantur ut personae particulares. In casu nostro interdictum utrumque, tam locale, quam personale generale est. His praenotatis.

2. Certum est 1. licite, valideque tempore interdicti Sponsalia de futuro contrahi, sive locus interdictus sit, sive persona. Suarez *disp. 33. De censur. Sect. 1. n. 46.* Pontius *L. 6. c. 9. n. 1.* Ugolinus *De Censur. Eccles. tab. 5. c. 7. §. 3. n. 2.* Ratio est, quia Sponsalia neque sunt Sacramentum, neque aliquid Sacrum, nec Divinum Officium, sed sunt praecise contractus quidam humanus, atque ideo non continentur in his, quae per interdictum prohibentur. Idem dicendum est de denunciationibus futuri Matrimonij. Quod si tamen aliqui antiqui Scriptores

negarunt, tempore interdicti denunciations fieri posse in Ecclesia, hoc ideo dixerunt, quia denunciations olim fiebant sub Sacrificio Missae; quia igitur interdicti tempore Missae non dicebantur, denunciations fieri non poterant, nunquam tamen illicitum erat, denunciations facere tempore concionis, namque per interdictum non prohibetur concio, nec enim comprehenditur ea sub Divinis Officijs, quia non tam ordinatur ad colendum Deum, quam ad populum in lege Christiana, & via virtutis rite instituendum. Palao *disp. cit. §. 2. n. 2.* Hodie minor circa hoc difficultas est, postquam ampla illa Divinorum Officiorum prohibitio limitata fuit in c. Alma Mater. De Sententia Excomm. in 6. ut tempore interdicti *singulis diebus in Ecclesijs, ac Monasterijs Missae celebrentur, & alia Officia Divina, sicut prius, submissi tamen voce, januis clausis, excommunicatis, & interdictis exclusis, & campanis non pulsatis,* quae quidem limitatio intelligi debet tantum de interdicto locali generali; si autem Ecclesia specialiter interdicta sit, non est concessum Clericis sacra Officia dicto modo celebrare, ut cum communi exponit Laym. *L. 1. tr. 5. p. 4. c. 1. n. 3. V. Porro haec.* Imo etsi haec limitatio nunquam facta fuisset, vel etiam nunc Ecclesia specialiter esset interdicta, & in eadem celebraretur sacrum, atque denunciations fierent, committeretur quidem

dem peccatum ibidem celebrando sacrum, non tamen peccaretur faciundo denunciations. Sanchez *L. 7. disp. 8. n. 7.* quia, cum hæ non sint Officium Divinum, non opponuntur interdicto.

3. Certum est 2. Matrimonium tempore interdicti initum, sive id factum sit in loco generaliter tantum, sive specialiter interdicto, sive illud contractum fuerit à personis etiam specialiter interdictis, si aliud impedimentum Canonicum non adsit, validum esse, ita cum Suar. & Pontio *ll. cc.* docent Perez *disp. 23. sect. 1. n. 3.* Covarr. in *c. Alma Mater. p. 2. §. 2. n. 7. V. Matrimonij autem.* Bonac. & communis aliorum. Ratio est, quia non potest offendi ullus Canon, quo irritetur tale Matrimonium; econtra in *c. Capellanus. De Ferijs.* aperte habetur, Romanæ Ecclesiæ consuetudinem esse, ut quocumque tempore contrahatur Matrimonium, interveniente legitimo consensu de præsentibus, præterquam diebus ibidem enumeratis, in quibus nihil dicitur de interdicto: quem textum de validitate Matrimonij intelligendum esse, exponit Barbosa *in cit. c. n. 3.* & admittunt eundem pro Matrimonij valore ij quoque omnes, qui docent, in interdicto conjugium illicitè contrahi. Confirmatur, quia Matrimonium etiam inter excommunicatos contractum validum est; ergo validum quoque erit ab interdictis contractum, etiamsi ob excessus

proprius interdicti sint, quia isti ad summum comparantur excommunicatis in usu Sacramentorum: consequenter à fortiore validum erit Matrimonium in loco interdicto initum, quia minus potest circumstantia loci, quàm personæ, Matrimonium invalidum reddere.

Aliqui, ut pondus addant huic confirmationi, adducunt verba Glossæ in *c. Alma Mater. sup. cit. V. Sacramentis*, ubi ait: *tenet etiam Matrimonium contractum tempore interdicti, cum teneat etiam contractum ab excommunicato majore.* Nolui ego allegare hunc textum, quia ratio, quam pro hac sua assertione Glossa adstruit, mihi displicuit, ita enim mox subjungit: *licet enim illud (nempe Matrimonium) sit Sacramentum, non tamen sic confertur gratia per illud, sicut per alia*, quasi diceret, ideo tenere contractum in interdicto Matrimonium, quia Matrimonium, etsi sit Sacramentum, non tamen est Sacramentum, quod gratiam confert, qua ratione superius diximus, Authores quospiam Matrimonium appellasse duntaxat analogicè Sacramentum. Sed hanc doctrinam Glossæ falsam esse, & sine labe hæresis defendi non posse, merito docent Barbosa *De offic. & potest. Epis. Allegat. 32. n. 198.* Covarr. & Suar. *ll. cc.* quia omnia Sacramenta novæ legis conferunt gratiam, ut definitur in Concilio Florentino, & Tridentino. *Sess. 7. de Sacram. in genere can. 1. & 6.*

Q 9 2

ubi

ubi inter Sacramenta novæ legis ponitur Matrimonium, & de iisdem dicitur universim, quod collativa sint gratiæ, idemque in specie rursus asseritur de Matrimonio ab eodem Concil. Trid. *Sess. 24. Can. 1.* Ad hæc nulla prorsus dicendi ratio est, ideo valere Matrimonium, quia gratiam non confert, nam & Ordo tempore interdicti datus, vel personæ interdictæ, validus est, ut nemo negat, & tamen est Sacramentum conferens gratiam, ut iterum nemo negabit: ergo etiam Matrimonium, etsi sit Sacramentum collativum gratiæ non minus, ac cætera Sacramenta, in interdicto vel locali, vel personali contractum, validum est.

4. Major difficultas est, an etiam licite Matrimonium contrahatur tempore interdicti, vel à personis interdictis? Negativam defendunt multi, ijque graves Authores. Suar. *disp. 33. de Censur. d. 1. n. 51.* Ugo-
linus *tab. 5. c. 7. §. 3. n. 1.* Barbosa *de Offic. & potest. Episc. alleg. 32. n. 200.* Sayrus *L. 5. thesauri c. 7. n. 45.* Bonac *disp. 5. de censur. pn. 3. §. 3. n. 8.* Filliuc. *tr. 18. c. 2. n. 51. & seqq.* Prapof *in 3. p. 9. 4. de interd. dub. 3. n. 23. & q. 7. de impedim. impedient dub. 24. n. 211.* Basil Pontius *L. 6. de Matr. c. 9. n. 3.* Reginald. *L. 32. tr. 3. n. 28.* Dicastillo *tr. 10. de Censur. disp. 5. dub. 4. c. 3. n. 134.* Engl. *de sent. Excommun. n. 94.* saltem quando sponsi ex sua

culpa specialiter interdicti sunt; hoc enim modo limitat ipse istam opinionem, alijque plures. Ratio ipsorum est, quia quotiescunque aliquid generaliter est prohibitum, si non inveniatur exceptum, non potest dici, licite fieri, ut colligitur ex verbis Clement. 1. *De Verb. signif. §.* porro ubi aliquid alicui generaliter prohibetur, quod expresse non conceditur, intelligitur denegatum: atqui receptio, & administratio Sacramentorum tempore interdicti generaliter est prohibita. c. *Si sententia.* De Sent. excomm. in 6. ubi de interdictis per generale, ac personale interdictum dicitur: *non debent alicubi (casibus expressis à Jure dumtaxat exceptis) audire Divina, vel Ecclesiastica recipere Sacramenta:* excipiuntur verò in Jure solummodo Sacramenta Baptismi, Confirmationis, Pœnitentiæ, & Eucharistiæ per modum viatici: cum ergo Matrimonium nusquam excipiat, ex ipsa horum exceptione colligitur, illud sub generali prohibitione comprehendi, ac proinde tempore interdicti contrahi licite non posse.

Confirmat suam opinionem ulterius ex eo, quod excommunicatis, etiam minore excommunicatione, cujuslibet Sacramenti, etiam Matrimonij, receptio prohibita sit: ergo etiam interdictis prohibita ceteri debet, cum interdictum gravior censura sit, quàm excommunicatio minor.

5. His

5. His tamen non obstantibus, preferenda est sententia contraria, & vera, pro qua stant Laym. l. 1. tract. 5. p. 4 c. 2. n. 1. Covarr. l. 6. Sylvester V Interdictum 5. n. 9. §. Quinta exceptio est. Navarr. in Manuali c. 27. n. 179. Coninck. de censur. disp. 17. dub. 2. n. 48. Sanch. de Matr. l. 7. disp. 8. n. 2. Gibalinus De sacra Iurisdict. in ferendis censur. disquis. 7. q. 14. consecrario 13. n. 40. Illung tract. 7. disp. unio. de censur. n. 68. Less in praefect. posthum. c. 2. de interdicto n. 8. Hurtad. tract. de interdicto difficult. 8 n. 27. Mathias à Corona de potest. Episc. tr. 2. c. 15. §. 3. n. 2. Sylvius in addit. ad 3. p. 9. §. 50. de imped. Matr. Avila p. 5. de censur. disp. 4. sect. i. dub. 6. Pirrh. de sent. excomm. n. 236. Palao disp. 5. de Censur. pu. 4. §. 1. n. 25. Diana p. 5. tr. 10. resol. 81. Perez, Henriq. Tannerus &c. Ratio praecipua est, ut alias minus firmas omittam, quia per interdictum eorum dutaxat participatio ab Ecclesia prohibetur, quae ipsi à Christo dispensanda commissa sunt, qualia sunt omnia Divina officia, & ea Sacramenta, quae per suos Ministros dispensat: sed tale non est Sacramentum Matrimonij, nam hujus dispensatio, seu ministratio non est commissa Ecclesiae, sed ipsis contrahentibus, qui hujus Sacramenti Ministri sunt: ergo per interdictum non prohibetur Matrimonium. Atque haec vera sunt juxta allegatos

AA. in omni interdicto locali, imò etiam speciali personarum; rectè tamen monet Palao l. c. n. 27. Specialiter interdictos aliunde aliquando à contrahendo Matrimonio removeri, si contumaces existant, quia sic ponunt obicem gratiae per Sacramentum Matrimonij recipiendae, atque ideo illicitè agunt recipiendo Sacramentum in statu peccati: at si contriti sint, & poenitentes, nullatenus à recipiendo Matrimonio excluduntur, quia ex vi censurae Interdicti non est prohibita Matrimonij receptio.

Fundamentum contrariae opinionis si quid probaret, aequè probaret pro interdicto quovis generali, atque etiam personali speciali, cum enim Canones absolute, & indistinctè pronuncient, in interdicto illicitam esse perceptionem Sacramentorum, si hac prohibitionè etiam Matrimonium comprehenderetur, consequens foret, quòd interdicto tam generali, quàm speciali Matrimonium prohibitum esset, quod tamen plures Adversariorum negant, voluntque, hanc prohibitionem se extendere ad solos specialiter interdictos: igitur absolute iterum Respondeo, per SS. Canones tempore interdicti prohiberi non omnia Sacramenta, sed ea tantùm, quae dispensationi Ecclesiae commissa sunt, inter quae cum non sit Matrimonium, non prohibetur illud sive localiter, sive personaliter, atque etiam

etiam specialiter interdictis. Ad confirmationem negatur consequens, quia excommunicatis aperte prohibetur participatio cujuscunque Sacramenti, non autem interdictis: ergo paritas inter eos non est.

6. Ex istis verò oritur dubium, an tempore interdicti licitum quod sit, adhibere solemnes nuptiarum benedictiones, cum validè, liciteque in interdicto contrahi Matrimonium possit?

Resp. Qui affirmativam teneat, vix reperire est aliquem, præter Angelum, qui in sua *summa Angelica V. Interdictum c. n. 30.* docet, securiùs quidem esse ab ijs abstinere, licitas tamen esse arbitratur benedictiones nuptiales eo ipso, quòd licitum sit contrahere Matrimonium, ad quod benedictiones nuptiales sunt aliquid accessorium: ergo, concessio illo, hæc quoque censendæ sunt concedi juxta Reg. 42. de R. J. in 6. *accessorium naturam sequi congruit principalis.* Sic in baptismo, quia istius administratio conceditur, etiam ejusdem solemnitas permessa est, & quia Sacramentum Confirmationis in interdicto conferri potest, etiam chrismatis confectio conceditur. *c. Quoniam. De Sent. Excommun. in 6.*

Ceterùm cum communi tenendum est, tempore interdicti, vel loco interdicto has Benedictiones conferri non posse, ut præter innumeros alios docent Sanch, Palao,

Gibalinus, Bonac. &c. Ratio est, quia hæc benedictiones à Sacerdote, cujus solius hoc Officium est, & quidem tempore Missæ fiunt, adhibitis quibusdam orationibus ad hoc peculiariter ab Ecclesia institutis, ac proinde sub Officio Divino continentur: at Officium Divinum nullatenus licet tempore interdicti à Clericis peragi præsentibus laicis: ergo hæc benedictiones conjugatis, utpote laicis, nequeunt in interdicto conferri. Neque urgent oppositæ rationes; nam accessorium naturam principalis sequitur, quando est eadem ratio in accessorio, ac in principali, eademque dispositio, quod in præsentibus non est, nam nuptialis benedictio pertinet ad Divina Officia, Matrimonium eò non pertinet; nuptialis item benedictio tempore interdicti specialiter prohibetur, cum tamen Matrimonij nulla existat prohibitio. Præterea in baptismo solemnitas, quæ adhibetur, est tale accessorium, quod solet immediatè associari principali, nam hic extra casum necessitatis nunquam administratur sine solemnitate: dum ergo concedit Ecclesia, ut tempore interdicti publicè administraretur baptismus, eo ipso potest, & debet fieri cum solita solemnitate. Chrisma etiam est de necessitate Sacramenti Confirmationis, utpote illius materia, nec potest confici, nisi in feria quinta Majoris hebdomadæ, & quotannis renovari debet: si igitur
tunc

tunc ratione interdicti non conficeretur, administrari non posset Sacramentum Confirmationis: unde sapienter concessit Ecclesia, ut, non obstante interdicto, conficeretur S. Chrisma, adhibendum in Sacramento Confirmationis, & Baptismi.

7. Rigor iste antiqui Juris, si agamus de interdicto locali, per Bonifacium VIII. quoad multa mitigatus est, nam hodie in *c. Alma Mater, De Sent. Excomm. in 6.* ut jam supra insinuatum est n. 2. permittuntur in loco interdicto omnia Divina Officia, cum hac tamen moderatione, ut ista fiant januis clausis, voce submissa, excommunicatis, & interdictis exclusis: ergo etiam benedictio nuptialis adhiberi potest in loco interdicto, dummodo observetur eadem moderatio. Avila p. 5. disp. 4. De Censur. Sect. 1. dub. 6. conclus. 4. Gibalinus De Censur. disquis. 7. q. 14. consuetar. 14. n. 41. Ubi tamen iterum notandum est, favorem istum non extendi ad Ecclesiam speciali interdicto affectam, sed concedi solum Ecclesijs generaliter interdictis, siquidem in illa minimè licet Divina Officia peragere, & benedicere nuptias, etiam adhibitâ prædictâ moderatione, ut observat Sanch. l. c. n. 11. & clarè id asserit Glossa in cit. c. Alma Mater. V. Ecclesijs, ubi ait, non intelligas de Ecclesijs interdictis, sed sitis in loco interdicto: ergo in inter-

dictis solum generaliter inter dicto locali.

Præterea tempore interdicti possunt fieri hæ benedictiones in ejusmodi templis generali interdicto locali affectis, etiam publicè, & apertis januis, ac alta voce in illis festivitibus, in quibus ex privilegio licet ibidem celebrare Officia Divina solemniter, dummodo non sit tempus, in quo benedictiones nuptiales aliàs specialiter interdictæ sunt; proinde fieri hæ benedictiones licitè possunt in festo Assumptionis Beatissimæ Virginis, Pentecostes, & Corporis Christi cum ejus Octava, quod cæteris festivitibus in c. Alma Mater. jam antecedenter expressis addidit Martinus V. & Eugenius IV. nam his diebus interdicti obligatio quoad Divinorum celebrationem suspensa est, retentâ prohibitione quoad Sacramenta: juxta Palao tamen disp. 2. De Censur. pu 6. §. 1. n. 13. valde probabiliter tunc possunt etiam laici, quibus licitum est assistere Sacrificio, sub eo accipere sacram Communionem: at nuptiarum benedictio non sub Sacramentis, sed sub Officijs Divinis continetur: ergo istis diebus licitè potest fieri etiam solemniter. Non tamen in festo Nativitatis Domini, Paschatis, aut Immaculatæ Conceptionis B. V. cum Octava, quod reliquis adjunxit Leo X. nam in istis festivitibus, licet æquè, ut in prioribus, Officia

Officia Divina solemniter fiant, à quibus soli excluduntur excommunicati, admissis interdictis, si modò specialiter interdicti non sint, vel interdicto generali, aut locali causam dederint, quia tamen specialiter in his posterioribus festis vetita est nuptiarum solemnitas, cum post Concilium Tridentinum ab Adventu Domini usque ad Epiphaniam, & à feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschatis inclusivè solennes nuptiæ interdicanur, istis festivitibus benedictio nuptialis impertiri nequit, peccatque, qui his diebus nuptias benedixerit, quia agit contra prohibitionem Ecclesiæ, & non observat sacratum tempus; interdictum tamen, quatenus censura est, non violat, atque ideo neque poenas incurrit illius violationi annexas, v. g. irregularitatem, quia revera interdictum suspenditur illis diebus quoad Divinorum Officiorum celebrationem, ad quam hæ benedictiones pertinent. *Gibalin. l. c. consecrar. 14. §. Hinc porro fit. Avila l. c. conclus. 4. Palao & c.*

Denique circa interdictum locale notandum, si incolæ, sive cives non pariter etiam ipsi interdicti sint, sive speciali, sive etiam generali interdicto personali, aut culpam dederint interdicto, posse ipsos interdictum locale sui oppidi fugere, & alibi rei Divinæ adesse, ac extra illud benedictionem nuptialem accipere. Ratio est, quia interdictum

locale hoc ipso, quod locale sit, extra eum locum, quem afficit, non ligat, neque per hoc, quòd locus interdictus sit, etiam incolæ eodem interdicto ligantur, *aliud enim est*, ait Glossa in c. Si Sententia, De Sent. Excomm. in 6. *interdicere solum civitatem; aliud civitatem, & cives*: quando igitur solum locale interdictum est, possunt cives, qui interdicto personaliter affecti non sunt, agere extra, quod intra locum suæ patriæ ipsis non liceret, ut expressis verbis in cit. c. ipsis conceditur: *ceterum cum propter delictum Domini, vel Rectoris est civitas interdicta, cives ejusdem [qui culpabiles non existunt, & dummodo & ipsi propter Dominum, vel Rectorem puniendum in eis non fuerint interdicti] possunt extra ipsam licitè interesse Divinis: ergo & benedici.*

8. Si verò nunc agamus de interdicto personali. iterum distinguendum est, an interdictum hoc speciale sit, quia scilicet conjux est nominatim interdictus, aut causam culpabilem interdicto ferendo dedit, in quo eventu censetur specialiter interdictus. *c. Alma Mater. tit. V. Illis*, an verò sit generale, quia nimirum universitas aliqua est interdicta, v. g. cives alicujus urbis, cujus pars est conjux. Hoc annotato, dicendum, si vel uterque conjux, vel alter tantum sit innodatus speciali interdicto directè, vel indirectè, quia nempe, ut dictum est, interdicto generali, aut locali causam dedit, nullibi pos-

lun &

sunt benedici solemniter, illud enim interdictum personæ adhæret ubilibet, & à Divinis removet ubique: Si autem interdictum personale sit tantum generale, non possunt quidem in loco etiam generaliter tantum interdicto benedici, quia in illo non sunt Divina Officia, nisi cum conditionibus quibusdam, inter quas una est, ut excludantur interdicti, ut supra relatum est ex *c. Alma Mater*, nisi tamen publicè fiant ea Officia solemnioribus festivitatis, & soli excommunicati excludantur, non autem interdicti, præterquam qui causam interdicto dederunt, nam tunc & ipsi benedictionem nuptialem accipere poterunt. Dixi in loco interdicto, nam si loquamur, quid fieri possit extra locum interdictum, rursus considerandum est, an uterque conjux, an unus tantum eorum subjaceat interdicto generali personali? Si uterque; benedici nequeunt, quamdiu partes sunt communitatis interdictæ, quia non minus ipsi, quam reliqua communitas, ubique premuntur eodem interdicto, nec possunt ipsi magis, quam cæteri interesse Divinis, aut alia prohibita percipere; quod si tamen domicilium mutant, alioque commigrent, ibidem habitaturi, sicque desinant esse pars illius communitatis, tunc enim verò possunt percipere solemnem benedictionem, cæteri que Divinis interesse. Denique si unus tantum è conjugibus generaliter interdictus est, rursus at-

tendi debet, an vir sit? an uxor? Si vir est interdictus, manetque pars communitatis interdictæ, nec aliò transfert domicilium, non possunt uspiam, etiam extra locum interdictum, accipere nuptialem benedictionem, quia vir manet etiamnum pars illius communitatis persona in interdicto suppositæ, manet proinde ligatus instar aliorum civium. *c. Si Sententia. De Sent. Excomm. in 6.* vir autem non sequitur forum uxoris; at ex opposito si sola uxor interdicta est, benedici poterunt in loco non interdicto, quia uxor sequitur forum, munera, honores, ac domicilium Mariti. *L. Fœminæ. ff. De Senatoribus, & L. fin. C. De Incolis*; cum ergo iste interdictus non sit, nec pars communitatis interdictæ, neque fœmina censetur esse interdicta, sed gaudet immunitate viri non interdicti, quàm primùm ipsi conjungitur, atque ita contracto Matrimonio deinceps benedici solemniter potest. Ita Gibal. *l. c. Sanch. n. 19.* Pontius & c. Hæc omnia procedunt in interdicto personali generali, quia si quis è conjugibus interdicto personali speciali adstrictus sit, nullibi fas est illis benedictiones nuptiales recipere, donec conjux ille interdicto ligatus absolvatur, quia id interdictum speciale personæ ipsam quocunque se transferentem comitatur instar aliarum censurarum. donec absolutio accedat. *Sanch. ibid.* quæ bene notanda sunt, nam aliqui malè hæc duo

R. r

inter-

interdicta confundunt , & inter ea discrimen non faciunt.

Ex istis verò facile quis perspiciet, quid sit dicendum in dubio præfentis casûs, non solum circa contractum Matrimonij, qui utique licite fieri potuit, sed etiam circa benedi-

tionem nuptialem, si modò attendat, duplex hîc adfuisse interdictum, nempe locale oppidi, cujus pars utraque civis erat, & personale incolarum, hoc tamen non nisi generale; unde opus non est, ut dictis plura addamus.

§. III.

De tertio Impedimento, quod sunt

SPONSALIA.

Er hoc impedimentum intelligitur promissio futurarum nuptiarum alicui facta, nam qui cum aliqua validè contraxit Sponsalia, non potest sine peccato mortali cum alia inire Matrimonium, quia, ut dicit textus *c. Qualiter. De Pactis*, studiosè agendum est, ut ea, quæ promittuntur, opere compleantur: cum ergo promissio onerosa facta sit in materia gravi, qui eam transgreditur, non potest hac violatione non graviter peccare, nisi prior Sponsa istud permittat, vel aliàs ex justa causa promissio priori facta legitime dissolvatur, nam secùs agit contra fidelitatem, & justitiam,